

Uutta NAV Sonnihaussa

Elina Paakala (NAV/Faba), Emma Carlén (NAV/Växa Sverige) ja Anders Fogh (NAV/VFL)

NAV Sonnihaku on saanut viime kesäisen julkaisunsa jälkeen runsaasti hyvää palautetta karjanomistajilta, jalostusasiantuntijoilta sekä muilta alan ammattilaisilta. Nyt käyttöön on tullut uusia ominaisuuksia.

Hyviä käyttäjäkokemuksia

“NAV Sonnihaussa pystyn esikarsimaan sonneja useamman minulle tärkeän ominaisuuden mukaan. Voin etsiä tietyn sonnin pojat ja tyttärenpojat. Näen myös missä ominaisuuksissa sonnilla on genominen ja missä jälkeläisarvostelu. Jälkeläisarvostellutkin sonnit voi hakea erikseen ja niistä näkee aikaisempaa enemmän tietoa, kuten tytärten rakenteen eri tuotoskausilta.”
– Janne Pietikäinen, karjanomistaja, Suomi

“Edellisen kerran käytin NAV Sonnihakua, kun olin kiinnostunut uudesta vasikan elinvoimaindeksistä. Infolaatikosta sain lisätietoa, mistä indeksi koostuu ja vertailin eri sonneja indeksin suhteen. Olen myös seurannut, miten yksittäisen sonnin jalostusarvot muuttuvat arvostelusta toiseen. Rakenneominaisuuksien optimien näkyminen on myös hyvä ominaisuus.”
– Eva Hultman, jalostusneuvoja, Ruotsi

“NAV Sonnihaku on ensisijainen tietolähteeni, kun etsin tietoja yksittäisestä sonnista. On todella hyvä, että kaikki Suomessa, Ruotsissa tai Tanskassa kantakirjatut sonnit löytyvät samasta paikasta. Hakuehdot ovat joustavia ja voin laittaa sonnit haluamani ominaisuuden mukaiseen järjestykseen. Saan myös helposti tulostettua hakuani vastaavat 50 parasta sonnia. Yksittäisestä sonnista saa hyvän yleiskäsityksen ja lisää jalostusarvoja saa näkyviin klikkaamalla. Yksittäiset jalostusarvot eivät välttämättä kiinnosta kaikkia mutta minulle on tärkeää tietää, että esimerkiksi VH Grafitin soluindeksi on 111 vaikka sen utareterveysindeksi on 96.”
– Kenneth Byskov, sonnianalyttikko, VikingGenetics, Tanska

“Katson sonnien rotuosuuksia ja haen tietyn sonnin poikia. On myös hyvä, että NTM:n alaindekseissä mukana olevat jalostusarvot saa näkyviin. Hienoa, että sonnin kantakirjanumerot kaikissa kolmessa maassa ovat näkyvillä.”
– Mia Sjögren, sonnianalyttikko, VikingGenetics, Ruotsi

Uusia ominaisuuksia

Vasikan elinvoimaindeksi julkaistiin marraskuussa 2014. Indeksiksi sekä siihen kuuluvat 4 jalostusarvoa on julkaistu NAV Sonnihaussa. Toistaiseksi indeksin saavat vain jälkeläisarvostellut sonnit. Genomisonneille indeksi on tarkoitus julkaista myöhemmin tänä vuonna.

Sonnin kasvattajatieto on nyt julkaistu Suomessa tai Tanskassa syntyneille sonneille.

Tiesitkö, että voit hakea tietyn sonnin poikia tai tyttärien poikia? Kirjoita sonnin kantakirjanumero kantakirjanumero –kenttään ja oikealle ilmestyvät nämä hakuvaihtoehdot (kuva 1). NAV Sonnihaussa on myös paljon muita monipuolisia hakumahdollisuuksia.

NAV Sonnihaku	
Hakuehdot	Haun lisäehdot
Arvostelu	☐ Vain sonnit, joilla jälkeläisarvostelu
Syntymämaa	☐ Näytä vain sonnit, jotka kantakirjattu maassa Valitse maa
Nimi	☒ Näytä sonnin pojat
Kansainvälinen tunnus	☒ Näytä sonnin tyttärien pojat
Kantakirjanumero	☐ Vain sonnit, jotka syntyneet vuosina -

Kuva 1. Sonnin poikien ja tyttärien poikien hakeminen onnistuu NAV Sonnihaulla.

Mitä jalostusarvot tarkoittavat käytännössä?

Olet varmaankin joskus miettinyt, mitä jalostusarvot tarkoittavat kiloissa, päivissä tai rakennepisteissä. Vastaus löytyy NAV Sonnihausta.

Kaikki NAV:n laskemat jalostusarvon ennusteet on standardisoitu niin, että keskiarvo on 100 (NTM 0) ja keskihajonta 10. Ominaisuudesta riippumatta on siten helppo havaita, onko eläin perinnölliseltä tasoltaan alle (<100) vai yli (>100) populaation keskiarvon. Samalla nähdään, onko eläin ominaisuuden suhteen parhaan 16 prosentin joukossa (jalostusarvo >110) tai vaikkapa parhaan 2 prosentin joukossa (jalostusarvo >120).

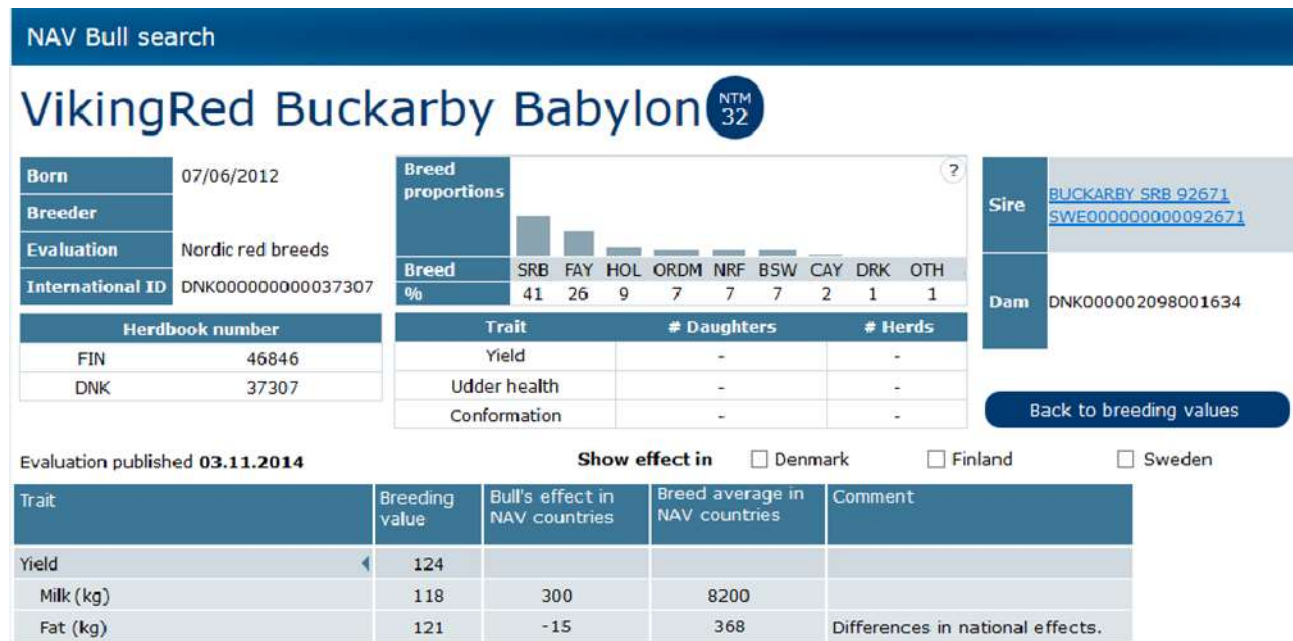
NAV Sonnihausta näkee nyt, millainen vaikutus sonnilla on tyttäriinsä verrattuna koko populaation keskiarvolehmään. Alkuvaiheessa fenotyyppi-arvot (sonnin vaikutus ja rotukeskiarvo) on saatavilla rakenteen, luonteen ja sorkkaterveyden jalostusarvoille. Luvut on nähtävillä pohjoismaisella sekä maakohtaisella tasolla (kuva 2).

Erot esimerkiksi VR Buckarbyn ja VR Gobelin vetimen paksuudessa rakennepisteinä on esitetty taulukossa. Viiden indeksipisteen ero tarkoittaa 0,27 rakennepistettä eli ero ei ole kovin suuri.

Sonni	Indeksipisteen arvo	Jalostus-arvo	Sonnin vaikutus (= indeksipisteen arvo * poikkeama kesiarvosta)	Rodun keskiarvo	Odotettu keskimääräinen vaikutus tyttärissä
VR Buckarby	0,05328	101	+0,027	5,078	5,11
VR Gobel	0,05328	96	-0,106	5,078	4,97

Vuonna 2015 lisätään fenotyyppi-arvoja useammille ominaisuuksille. Työkalun tarkoituksena on havainnollistaa, mitä jalostusarvot tarkoittavat käytännössä. Joskus jalostusarvoina ilmaistuna ero kahden eläimen välillä saattaa vaikuttaa suurelta mutta alkuperäisissä yksiköissä ero onkin varsin pieni.

NAV Sonnihaku löytyy Faban kotisivuilta osoitteesta www.faba.fi/sonnit/sonnihaut

Kuva 2. Fenotyyppi-arvot NAV Sonnihaussa. Suunnitteluvaiheen kuva, arvot eivät ole oikeita.